

Apie Įvairius Dalykus

ZEMĖS KARŠATIS IR MIRTIS

(Tęsinys)

Kad ir įmetėjusi yra mūsų planetą, konfliktas tarp žemės ir šoripinių jėgų truks dar labai ilgai. Per tą laiką mūsų atmosferoje padaugės grynanglio. Iš vienos pusės, ugniakaliai, kurių veikimas vėl padidėjo, iš kitos pusės — pažangi pramonė, kuri išnaudos degamąją žemės medžiagą, daugins esančių atmosferoje dujų kiekį.

Grynanglio teigiama įtaka ilgainiui padidės; tos dujos apsaugos žemę nuo per greito vėsimo. Išskaičiuota, kad jei ta dujų dalis, kuri yra mūsų atmosferoje (visai nežymi dalis, lygi 1/3000) išnyktų, tai dirvos temperatūra sumažėtų 20°!

Žemės praeities studijavimas rodo, kad panašaus pobūdžio atmainų jau kadaise būta ir kad jų veikimo tose pat gyvybės sąlygose, kaip liudija geologija, būta smarkaus. Jei grynanglio kiekis didėja, tai žemės išgalijamas saulės spindulių sušalinti turi dar padidėti. Temperatura pakils, klimato sąlygos pegerės ir artimieji amžiai bus vidutinio klimato epocha, kada nebereikės baisės ledynų periodų, charakteringų ketvirtos eros angijoje. Dirva pasidarys derlingesnė, kadangi temperatūros pakilimas padidins vandens garų kiekį atmosferoje ir vandens kritulių išteklių. Tai suteiks gausią derlių ir puikią augmeniją — žmonių gerovei, kurie gyvens tais laimingais laikais.

Bet tai bus laikinė tyla artėjant žemės senatvei ir mirčiai. Saulė, kuri Helmgolco išskaičiavimu, atvės dėl nuolatinio spindulių leidimo, 17 milijonų metų praslinkus sumažės vieną ketvirtį savo šilumą paviršiaus. Dar kūr kas prieš susitraukiant saulei žemės rutulio temperatūra, neužtikrinai išsildoma vėstančios saulės, nebebus aukščiau nulinio. Gyvybė, tur būt, išsilaikys žemėje dar mažiau; žymus vokiečių fizikas aprėžė 6 milijonais metų.

Kas atsitiks su pačia žeme, kai ji nustos visų gyvų butybių, joje gyvenančių? Ar galės žmogus, panaudojęs visas gamtos jėgas, įkinkęs visas naujas pajėgas, kurias nušvies mokslas, sušalinti lemiantį momentą? Ar galės jis pritaikinti kitoms pasauliams savo proto laimėjimo vaisius, proto, kuris amžiams slenkant, išspręs vieną po kitos neaiškias mums gamtos paslaptis? To mes dabar negalime pasakyti. Mes tik tai žinome, kad saulei vėstant, žemės temperatūra kris žemiau nulio: tai bus paskutinis žemės karšties periodas.

REMKITE TUOS, KURIE
GARSINASI
"NAUJIENOSE"

Nebegaudamos daugiau iš atvėsusios saulės tos šilimos kiekio, kuris reikalingas skystam vandeniui palaikyti, jūros ir upės sušals į ledą; vanduo, esąs atmosferoje, virs į sniegą, kuris nuklos žemę, ir ši nebeteks debesų dangos, taip gerai saugojančios ją nuo spindulių skleidimo į tarpplanetinę erdvę. Toliau, žinoma, žemė ims greičiau vėsti: artės dramos pabaiga.

Grynanglis, iš savo pusės, ims greitai nykti, kadangi, veikiant žemai temperatūrai, jis guls ant žemės plono sniego paviršiu; su juo išnyks paskutinė danga, sauganti žemę nuo absoliutiško šalčio. Temperatūrai nukritus 200° žemiau nulio, žemėje pasirodys naujų vandenynų, kurie susirinks ledų įdubimuose: jie susidarys iš deguonies ir azoto, sutirštėjusių šalčio įtakoje. Atmosferą besudarįs tada tik helis ir vandenilis.

Užšalusį pluta apgobus rutulį, mirusį iš oro, bet turintį vidų ugnies magną, kuri pasiliks dar įkaitusi per tukstančius amžių. Tos šilimos mažiausios dalelės dar prasiskverbs į žemės paviršių per žemės pluta, kuri nuolat storės ir storės. Temperatura nenusileis lig absoliutiško nulio (—270°) ligi paskutinių spindulių mirštančios saulės, kurios spalva keisis nuo šviesiai raudonos lig tamsiai raudonos ir pasidarys tamsi.

Tada ant šitos užgesusios saulės susidarys kieta pluta, panaši į mūsų žemės pluta. Veržiantis uždarytoms joje ugnies masėms, ji sproginės, išsilydama į paviršių savo vidaus lavas. Bet pamažu ji sukiets.

Toliau saulės vėsimas eis greičiau, nekaip žemės šilimas, kadangi arti nebus tokio kuno, kuris teiktų paskutinius savos šilimos likučius. Tolimoms žvaigždėms bešviečiant tamsioje begalinėje erdvėje, ant saulės susidarys vandens garų, kurie, iš savo pusės, sudarys nepatvarių vandenynus: vos susidarę jie tuoj virs ledų laubais. Saulės atmosferos dujos ims vėsti; saulė liks iš oro inertišku rutuliu, kurio viduje kaupsis didelis šilimos energijos kiekis; plutai nepralaidžiant šilimos, ji išsisaugos absoliutiško užšalimo dar milijonų milijonų metų. Ji vis dar keliaus danguje Vegos linkui, vedina savo šeimos užšalusiomis planetomis.

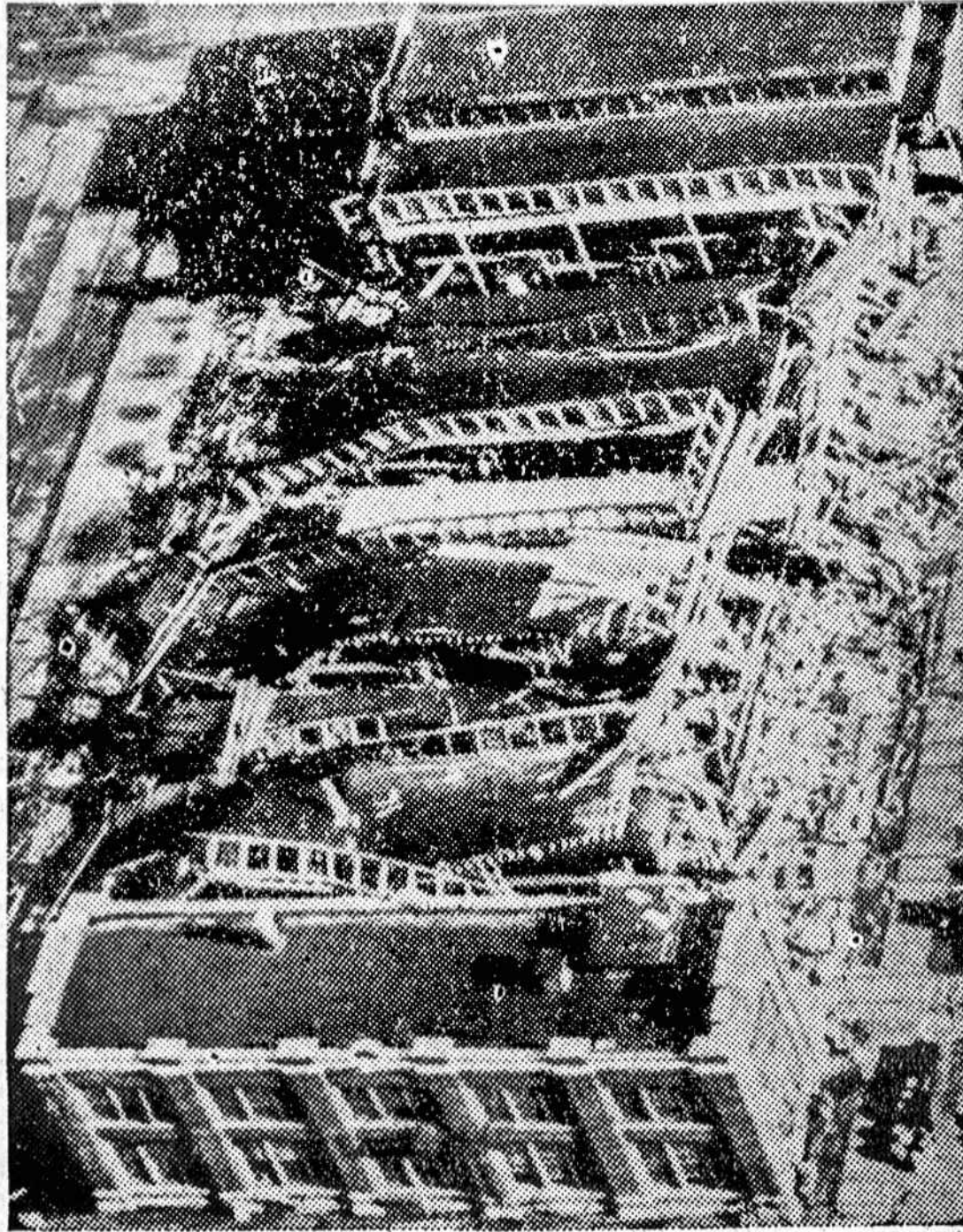
O mažutė žemelė, dėl savo masės traukos, nuolat suksis aplink užgesusią saulę.

— o —

Žemė mirė!

Žemė mirė ir sudaro dabar mirusio pasaulio dalelę. Ar atgis tas pasaulis? (Svantė Arenius atsako teigiamai.

AUDRA APGADINO DIRBTUVES

NAUTENTU-ACME Photo

Vaizdas iš oro parodo SOO Gelžkelio Linijos dirbtuves, Minneapolis, Minn., kurias smarkiai apgadino smarki audra. Vienas darbininkas tapo užmuštas ir 34 sužeisti.

Dangaus kuno atgimimas, švedų fiziko nuomone, gali įvykti susidaužiant dviem užgesusiems rutuliams. Arčiausios žvaigždės yra nepaprastai toli nuo mūsų žemės. Kadangi saulė lekia Vegos žvaigždės linkui po 20 kilometrų per sekundą, tai reikės mažiausia šimto tukstančių milijardų metų, kad ji nulektų tarpą, skiriantį ją nuo Vegos, ir kad ji galėtų susikulti.

Bet danguje mes matome tik šviesiąsias žvaigždes, tik "gyvasias" saules: galimas daiktas, kad kita, mirusi, saulė yra nors mums ir nematoma, mūsų saulės kely. Mažėjant atstumui tarp tų kunų jų susidūrimo galimumas gali padidėti, kadangi jų traukos jėga didėja proporcingai mažėjančio kelio kvadratai. "Tariamasis" laikas, kada tas susikūlimas gali įvykti, skaičiuojamas trilijonu metų, t. y. šimtą kartų ilgesnis už saulės amžių.

Tas baisusis smugis pasieks bent 600 kilometrų per sekundą greičio; įvykis jis, be abejo, įkypai ir suteiks visai sistemai nepaprastai greitą sukimąsi. Dėl abiejų susikūlimų kunų, kad ir bus jie lig paties centro sudaryti iš šaltų medžiagų, veikiant gyvoms smugio jėgoms, virtusioms šilima, pavirs juodu garais. Tie negyvi kunai sudaro lyg bombas, kurių centruose yra junginių, išskiriančių skylant taip daug šilimos, jog smarkiausios sprogstamosios medžiagos tėra žaislas prieš juos. Tokiems "galimiams" junginiams suprasti, užtenka atsiminti radioaktyvių medžiagų šilimos išskyrimą, kur mūsų atveju reikia dar pridėti didelio slėgimo įtaką. Kildamos, žinoma, iš helio ir vandenilio junginių su anglimi ir metalais, tos medžiagos susidaro per saulės evoliucijos epochą, per jos šviesųjį periodą. Kaip tik įvykis dviejų užgesusių kunų susikūlimas, staigus sprogimas suskaldys ne tik minėtus junginius, bet dar visus elementus į helį ir vandenilį, išskirdamas be to neišmatuojamos šilimos kiekius.

Branduolio sprogimas pagimdys šviečiamą kuną, naują žvaigždę. Kartais kai kurio šviečio dangaus kunai yra įkaičiusios medžiagos tirštėjimo išdavynys. Dėl šoninio smugio iš branduolio išslyksta į toli dujų srovi, kurios sukasi įvairiai po kelis šimtus kilometrų per sekundą. Tos dujos, sklindamos erdvėje, sudaro naujus spirališkus miglynus, kurių branduoliai vaizduoja gimstančias žvaigždes. Tuo būdu susi-

Iš Kentucky's puikiausių Bourbon Tai pati SMETONA

Paragauk jos dabar... 7 metų po blaivybės atšaukimo

Cream of Kentucky

THE "DOUBLE-RICH" BOURBON

86 PROOF...THIS WHISKEY IS 4 YEARS OLD. SCHENLEY DISTILLERS CORP., NEW YORK CITY

Turtas Virš \$6,000,000.00

Apart Apsaugos, Turime \$500,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų.
Savaitės dienomis 9 A. M. iki 4 P. M., Trečiad. 9 A. M. iki 12 dienos, Šeštad. 9 A. M. iki 8 P. M.

**STANDARD
FEDERAL SAVINGS**
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRgima 1141

Ne-- KIENO KALTE? Bet-- Kas užmokės bilas?

Ar JUS galėtumėte užmokėti už padarytus nuostolius? Ar JUS galite rizikuoti ilgų metų bylas teismuose kurios užtrauktų dar didesnes išlaidas? Įstatymai jums uždraustų vairuoti karą iki skriaudos neatlygintos. Kam statyti save pavojun? Vairuok atidžiai, ir pasirupink tinkamą apdraudą. Specialės žemos kainos atsakomingsiems vairuotojams! Klauskite apie šią apdraudą šiandien!

Rašom visokią Apdraudą

UGNIES T. RYPKEVIČIA GYVASTIES
LANGŲ 1739 SO. HALSTED STREET APVOGIMŲ
RAKANDŲ (NAUJIENŲ NAME) IR KITŲ

Nepriklausomybė

yra brangiausias tautos turtas. Atskiras žmogus Nepriklausomybę gali atsiekti tik budamas finansiniai apsirūpinęs. Statykite, remtuokite ir įsigykite namus pagal mūsų ilgamečio išmokėjimo planus. Taupykite ir paskolas imkite žymiausioje lietuvių įstaigoje. Už apdr. F. S. ligi \$5,000 mokame 3½%.

KEISTUTO SAVINGS
and **LOAN ASSOCIATION**
JOS. M. MOZERIS, Sr.
3236 S. Halsted St. CAL. 4118

1942 PLYMOUTHS JAU ČIA

MES TURIME PRATUSTINTI
Mūsų Vartotų Karų Kainos
Nukirstos Per Pusę.
VIRŠ 100 PASIRINKIMŲ

1939 Plymouth Sedan	\$395
1937 Studebaker Spe.	135
1938 Chevrolet Sedan	365
1937 De Soto Sedan	235
1936 Chevrolet Sedan	185
1937 Ford Sedan	195
1935 Plymouth Sedan	95
1936 Buick Sedan	195
1936 De Soto Sedan	185
1941 De Soto Coupe	895

WENZEL
DE SOTO-PLYMOUTH
1143 Diversey
Atdara vakarais ir sekmadieniais

Modern Roofing Co.

1821 SO. LAWNDALE AVE.
J. and C. Sareckas, sav.
Visas darbas garantuotas. Turime visokių rūšių stogų. Pašaukite mūsų šiaudien dėl nemokamo apkaivavimo.
Tel. CRAWford 0619
—Pilnai Aprausti—

BUY Direct AND SAVE

Paziūrėkit
i Savo
Dantis—
Visi tai Daro

TINKAMAI PADIRBTOS PLOKŠTELĖS GERINA JUSŲ
ISVAIZDĄ.

Dantų Plokštelės dirbamos mūsų patį Laboratorijoje, vartojant tik pirmos klasės medžiagas. Daugiau dantų plokštelės nuo \$9.50 iki \$35.00 kiekviena.

KALBAME LIETUVISKAI
Pataisymai i 3 valandas
\$1 ir aukščiau.

Atsilankykite ir pamatykite mūsų pavyzdžius. Plokštelės daromos tik nuo antspaudų ir pagal užsakymus laisnuotų dentistų.

**SATISFACTION
DENTAL
LABORATORIES**
1062 W. CHICAGO AVE.
Phone Monroe 4433
9:00 A. M. iki 9:00 P. M. kasd.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige

Jeigu neturite pinigų, kreipkis į Naujienų spulką, — gausi paskolą ant ILGU METŲ.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Garsinkitės "N-nose"

ATSILANKYKIT arba pasiųskite
Kuponą Reikalaudami Apskaičiavimo DYKAI.

• Nereikia įmokėti.
• 36 mėnesiai išmokėti.
• Firmas mokėjimas spalį 1.

Karšto Vandens Įrengimai:

• STYMO-FURNASAI—
• ALIEJAUS PEČIAI IR
• "STOKEROLA" STOKERIS.
NO GEARS—NO OIL
3 metų garantija.

**SOUTH CENTER PLUMBING AND
HEATING SUPPLY CO., Inc.**
6 W. Garfield Blvd. prie State St. (N. W. kamp. State ir 55 St.)
Telefonas ATLANTIC 4290.

As esu užinteresuotas sekamais
dalykais, pažymėtais X (nėra
prievolės):
☐ Apšildymu ☐ Stokeriu ☐ Sienų Tiltu
☐ Plumbingu ☐ Sienų Tiltu

Vardas _____
Adresas _____
Telefonas _____

PETER BARSKIS, JR.

Puikus Rakandai Prieinamomis Kainomis

"CUSTOM" PADARYTI, MODERNIŠKI SEKLYČIOM SETAI • VEDINIAUSI STILIŲ MIEGRUIMIŲ IR DINETTE SETAI • DIDELIS PASIRINKIMAS KARPETŲ, PEČIŲ, RADIJŲ IR REFRIGERATORIŲ.

MANOR FURNITURE MART, Inc.

3108 WEST 63rd STREET (TARPE TROY IR ALBANY) Phone PROSPECT 5757-5758

Box V J 2. 1739 So. Halsted S

